

NÀPOLS, LA MERAVELLOSA MORT D'UNA CIUTAT

Josep Piera, poeta en prosa

L'escriptor saforenc publica aquest Nadal dos llibres, l'un sobre la seua vivència de Nàpols, *Un bellíssim cadàver barroc*, que ja ha obtingut un fort ressò, i l'altre, una antologia, ja necessària, dels seus poemes.

Consol Bertomeu

Josep Piera és notícia en aquests dies per haver tret dos llibres aquest Nadal. Un, llargament esperat, sobre la seua experiència de Nàpols, *Un bellíssim cadàver barroc*, que ha rebut aplaudiments de crítics i ressenyistes, i l'altre, una extensa antologia poètica que pretén fer accessible al lector l'essencial de la seua aportació en aquest camp. Dos llibres importants, doncs, per raons diverses, però també un fum de projectes que es multipliquen en l'agenda d'aquest professional de la cultura. En parlem, a València, amb una placidesa veïna del to de la tertúlia, mentre arrapem els minuts a les urgències del dia.

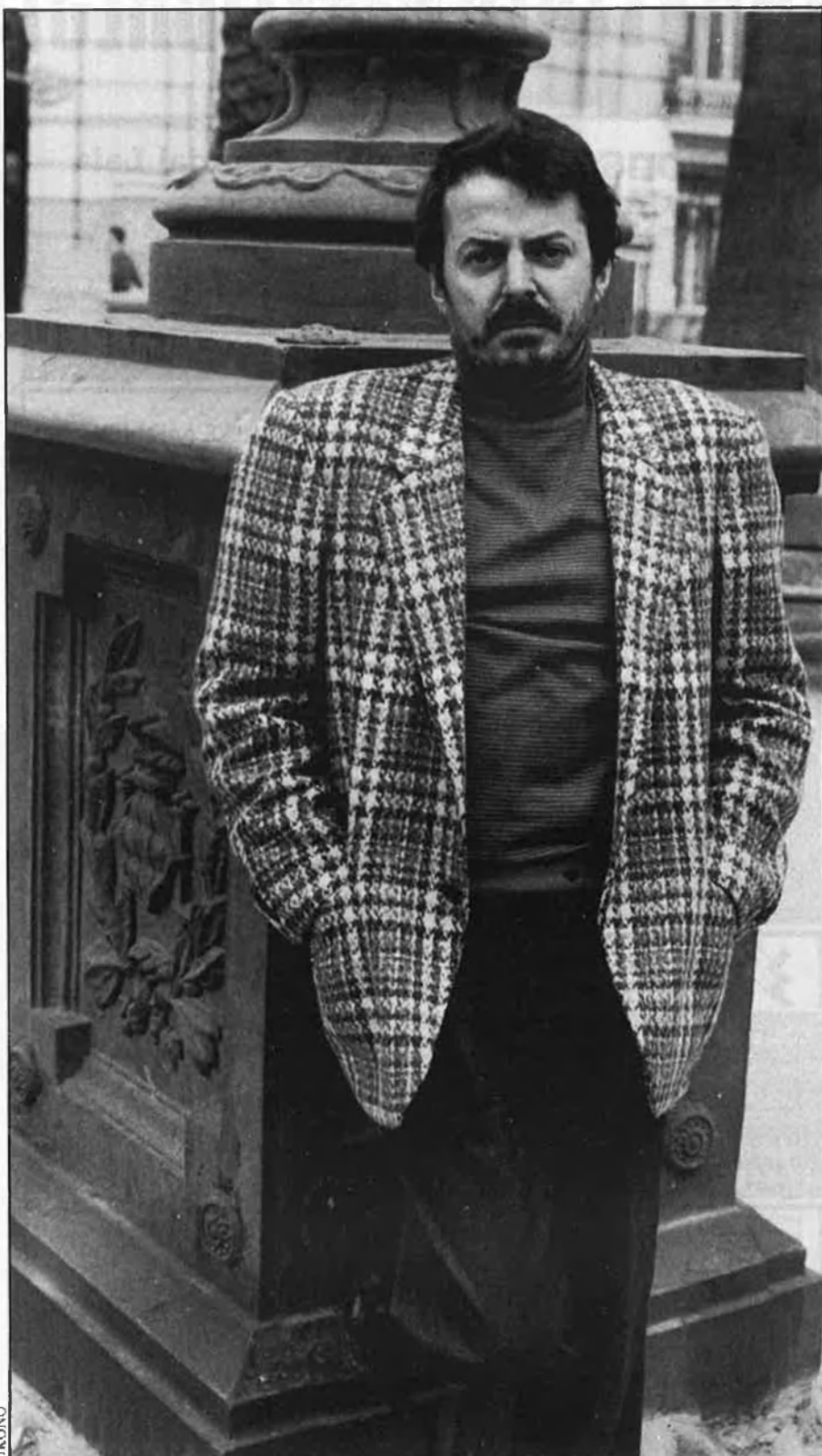
—Un bellíssim cadàver barroc, el teu darrer llibre, és difícil de definir, si no és per la via negativa. No és una guia de Nàpols a l'ús, ni un quadern de viatge, ni un segment de memòries, ni un dietari, ni tampoc, és clar, una novel·la. ¿Què és, doncs, aquest llibre?

—Hi ha moltes maneres de dir-ho.

Simplement, dir que és un llibre de Josep Piera. O bé, una definició que m'agrada, que és *quasi* una novel·la, o una aproximació escrita a la vida mateixa: una acumulació d'instantes, vivències, reflexions, emocions, imatges, que se segueixen com en un calidoscopi. Un llibre en prosa construït tal com es construeixen els llibres de poemes.

—El tema d'aquesta quasi novel·la és la ciutat de Nàpols o, més exactament, les teues relacions amb Nàpols.

—Sí, és —diguem-ne— la història passional entre Nàpols i jo. Ací la ciutat no és l'escenari, ni el decorat, és la protagonista d'una història d'amor entre el narrador i ella.

«El meu llibre és una història d'amor entre Nàpols i jo mateix».

Hivern

NOVETATS en LLIBRES

<p>edicions 62 s a</p> <p>UN CRIM DE QUALITAT</p> <p>John le Carré El Cangur, 105. 192 pàgines.</p> <p>Una excel·lent novel·la policíaca de l'autor de <i>L'espia que tornava del fred</i> i <i>Un espia perfecte</i>.</p>	<p> Editorial Laia</p> <p>LA CORONA IMPOSSIBLE</p> <p>Jaume Collell Col·lecció el Mirall i el Temps. 200 pàgines; 996 pts.</p> <p>Com la família Puigvert, protagonista d'aquesta aventura al·lucinant, ha rebut l'ordre de dominar Catalunya.</p>
<p> EDITORIAL TRES I QUATRE</p> <p>CRIM DE GERMANIA</p> <p>Josep Lozano (A cura de Vicent Salvador). Col·lecció l'Estel, 1</p> <p>Una novel·la que ja es pot considerar un clàssic contemporani obre una nova col·lecció de textos comentats que pretén omplir un buit en el món editorial actual.</p>	<p>EDITORIAL EMPÚRIES</p> <p>2 CV</p> <p>Gemma Lienas Col·lecció l'Odissea, 27. Premi Ramon Muntaner 1987.</p> <p>Aventures urbanes de dos germans en el món dels marginals i de l'economia submergida.</p>
<p> GREGAL LLIBRES consorci d'editors valencians s.a.</p> <p>EL SOL SENSE SON</p> <p>M. Jesús Bolta</p> <p>Col·lecció Les Favetes comptades núm. 4</p>	<p> LA GALERA, S. A., EDITORIAL</p> <p>CRONOS</p> <p>Novel·les del Segle XX per a la butxaca de la gent jove.</p> <p>Volums d'11 x 18 cm. Enquadernació rústica i plastificada. 16 títols publicats.</p>
<p> EDITORIAL TRES I QUATRE</p> <p>COBLES I NOVES RIMADES</p> <p>Pere i Jaume Marc A cura de Jaume Vidal Alcover Col·lecció l'Estel núm. 4.</p> <p>L'edició definitiva de l'obra de dos dels més reeixits poetes medievals.</p>	<p> curial</p> <p>CALAIX DE SASTRE (Volum II: 1792-1794)</p> <p>Rafel d'Amat i de Cortada. Baró de Maldà.</p> <p>Selecció i edició a cura de Ramon Boixareu. Biblioteca Torres Amat (nova etapa), 5.</p>
<p> ENCICLOPÈDIA CATALANA</p> <p>DICCIONARI JURÍDIC CATALÀ</p> <p>Un volum de 14 x 21, 480 pàgines</p> <p>Se venden a llibreries. «Els diccionaris de l'Enciclopèdia».</p>	<p> UNIVERSITAT DE VALÈNCIA</p> <p>PAREMIOLOGIA</p> <p>Maria Conca Biblioteca Lingüística Catalana.</p> <p>Un estudi sistematitzat de la paremiologia catalana des d'un marc teòric.</p>

—¿I què és Nàpols? ¿Per què la definició de cadàver barroc, però bellíssim?

—Nàpols, com a gran espai urbà de l'Europa mediterrània, és el símbol d'un món que s'ha fet vell. A Nàpols hi ha condensada, barrejada, tota la història i la cultura de la nostra civilització, des dels grecs fins ara mateix. D'altra banda, és una ciutat que avui no compta, convertida en perifèria, sense cap futur. Hi ha a la ciutat una vivència aclaparadora de l'instant, del present puntual, sense projecció i, al mateix temps, una acumulació de temps, l'omnipresència d'un passat esplèndid esdevingut ruïna, escombraria, i això és alhora la meravella i l'agonia d'aquesta ciutat. Nàpols és una ruïna plena de vida.

—¿Llavors, aquest cadàver segueix viu?

—Mira, Venècia és una relíquia que s'intenta salvar de les aigües i conservar com es conserva una antiga peça de museu. Una relíquia, un cadàver ja fossilitzat. Nàpols, en canvi, és un cadàver en plena descomposició, i alberga, i alimenta, molta vida mentre que es va desfent. Em pense que Nàpols és l'única ciutat que conec per on es pot passar cada dia pel mateix carrer i trobar-lo sempre diferent. Avui hi ha una gran pila de fem que abans no hi era o acaba de caure una casa, o milers de possibilitats. N'hi passen de ben estranyes.

—Sovint estableixes concordances entre València i Nàpols.

—Perquè, amb matisos i diferències —d'escala, per exemple—, s'hi poden establir. Com a ciutats del sud, amb una història segrestada, convertides en perifèria. A més, hi ha els contactes. Nàpols era la capital indiscutible de la Corona d'Aragó en el moment de màxim esplendor de València. Hi ha moltes concomitàncies, encara que, sovint, allò que a Nàpols és un barroc magnífic de marbre, a València és grotesc i faller, de cartó pedra. Els valencians, que patim la tragicomèdia de viure en un espai que no sabem ben bé si existeix o no, si és il·lusori o real, ens reconeixem a Nàpols. Els grandiosos palaus gòtics que es degraden a Nàpols són, com els valencians, d'estil català. Però a València, d'aquests, ja no en queden. Venint d'una ciutat on el passat ha estat a consciència enterrat o abolit, Nàpols impressiona. A València es viu la nostàlgia d'un passat esborrat, inexistent; a Nàpols, l'aclaparadora omnipresència d'un passat magnífic en una ciutat que no té cap futur.

IKONO

«Venim d'una ciutat on el passat ha estat abolit a consciència».

—S'ha dit que en aquest llibre es constata una evident maduració de la teua prosa. ¿N'has copsat l'evolució?

—Home, l'autor no és el més indicat per dir-ho, això. Jo sóc una persona que s'autodefineix poeta, encara que a penes faig poemes ara. L'evolució del vers cap a la prosa, però sense deixar de ser poeta —un matís que cal fer— és, com tot, un llarg aprenentatge. Jo n'estic content. Tinc la sensació que aquesta és l'obra on millor i amb més fluïdesa he dominat la meua prosa. Hi ha una estructura calidoscòpica, fragmentària, que em calia per a intentar captar l'instant, la vida que corre d'històries en històries, d'imatges en imatges. Per això, he dit que en aquest llibre pretenc escriure el temps, tal com s'entén ara, des de la subjectivitat plena. Bastir un *collage* de fragments, si es vol de ruïnes, on es reflectisca la vida.

—Acaba d'eixir també una antologia dels teus poemes i s'especula amb la possibilitat que s'edite prompte l'obra poètica completa. ¿Vol dir que dones per acabats els teus quefers poètics estrictes o es tracta, simplement, d'una recapitulació, una pausa en el camí?

—El que passa és que ja tinc quaran-

ta anys. En broma en broma, ja en duc vint-i-cinc de pràctica literària. Fa poc, Marc Granell em va demanar un llibre de poemes per a la seua col·lecció, però no en tinc cap d'acabat, només alguns poemes esparsos, i vam pensar que tenia sentit, ja, editar-ne una antologia. En aquesta ciutat que no té costum de mirar cap arrere, sembla com si la gent de la meua generació acabara de començar, com si fórem uns no ningú. Doncs, en el meu cas, com en el d'altres, hi ha vint-i-cinc anys de treball a valorar per qui vulga valorar-los. Quant a la poesia completa, sé que diverses editorials tenien voluntat de publicar-la. Jo no acabe de decidir-me. Potser sí que la traga, almenys la que va de l'any 72 al 80, que és, per a mi, l'època de major intensitat en poesia.

—A més de publicar llibres en doblat, darrerament mous una col·lecció de nova narrativa en 3i4.

—M'hi han embolicat. Em fa bastant por, però m'atrau. Jo sóc una persona molt activa i això m'ha dut molts conflictes, en part perquè la gent no sap diferenciar l'obra creativa dels *tinglados* i, possiblement, també, perquè tinc prou *mala pata* com a *public relations*, sempre dic el que pense, i això

no pot ser. Però m'atrau el risc i espere ajudar a descobrir una nova fornada de narradors. En principi, a més de la narrativa estricta que s'ocupe sobretot del temps actual, voldria potenciar les «proses del jo», per dir-ho així.

Memòries, dietaris, etc. M'agradaria poder oferir noves alternatives al concepte actual de narrativa jove, que trobe molt esquematitzat, amb pràctiques molt específiques i concretes. Espere, i aquest és l'intent, que el panorama narratiu que genera València s'obrirà en gèneres, en tons i en possibilitats.

—Projectes propis, segurament, tampoc no te'n faltaran.

—El futur és sempre imprevisible. A més, jo no bastec projectes concebuts llargament i minuciosament. A partir d'aquesta premissa relativitzadora, puc parlar de dues idees que em volten pel cap. Un llibre sobre l'Islam, el món mediterrani del sud, que de sempre m'ha interessat molt, però del qual encara no sé on, ni quan, ni de quina manera, i un altre sobre la Drova, la vall on visc, el cau matriu, que tindria molt d'autobiogràfic, de recerca dels orígens, i que ja fa temps que vull escriure. També espere tornar a fer poemes. □